

B i j l a g e 1 :

T o e l i c h t i n g n u t e n n o o d -
z a a k v a n e e n k l e i n s c h a l i g
w o o n - z o r g c o m p l e x

Toelichting bij nut en noodzaak van het realiseren van een kleinschalig woon-zorgcomplex voor mensen met dementie

Inleiding

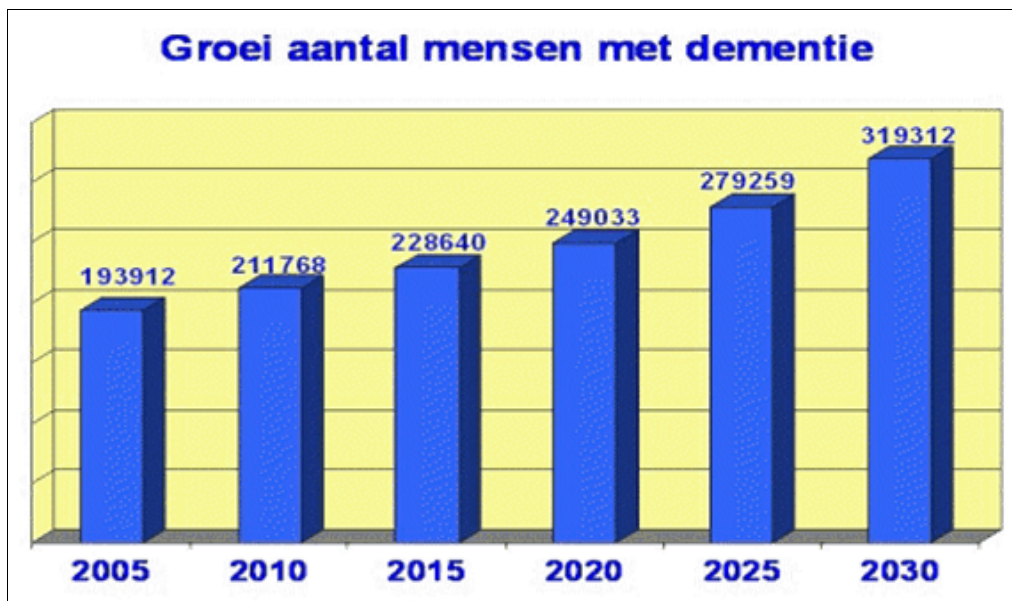
Aangezien dementie sterk gerelateerd is aan hoge leeftijd, is het goed mogelijk om te voorspellen hoe de ziekte zich de komende decennia zal ontwikkelen. De verontrustende cijfers over de groei van het aantal mensen met dementie maakt uitbreiding van capaciteit noodzakelijk. Aangenomen wordt dat het overgrote deel van de huidige zorg aan mensen met dementie ook in een kleinschalige setting gegeven kan worden (Bron: Gezondheidsraad).

Kleinschalige woonvoorzieningen bieden mensen met dementie de mogelijkheid te wonen in een huiselijke en herkenbare omgeving. Daar voelen zij zich op hun gemak en kunnen zij het beste uit het leven halen. Onderzoek heeft aangetoond dat demente ouderen in kleinschalige woonvormen actiever zijn en minder zorg nodig hebben. Doorrekeningen door het Bureau Ruimte voor Zorg (Amersfoort) laten zien dat er in de provincie Noord-Holland minimaal 2260 nieuwe plaatsen voor kleinschalig wonen met dementie moeten worden verwezenlijkt om aan de behoefte tegemoet te komen.

De Provincie Noord Holland zet beleidsmatig in op het stimuleren van kleinschalige woonvoorzieningen voor kwetsbare doelgroepen, waaronder dementerenden. Zij stimuleert dit onder andere door initiatieven te subsidiëren.

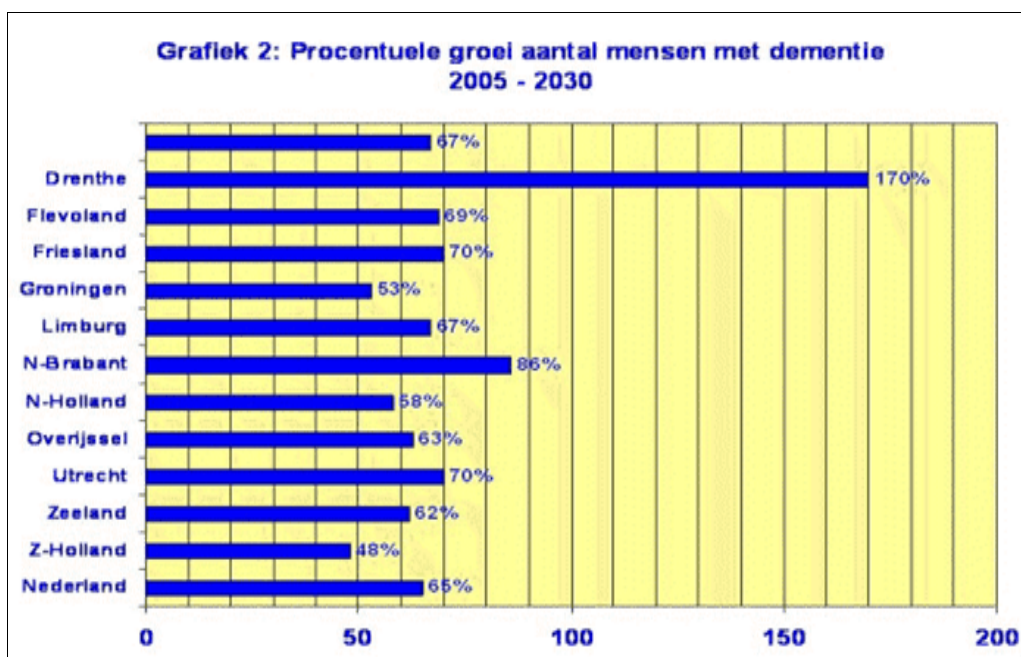
Prognoses omvang dementie 2005 - 2030

Dementie treft vooral de ouderen in onze samenleving. De kans op dementie stijgt met de jaren. Geschat wordt dat van alle mensen tussen de 65 en 69 jaar ongeveer 1,5% aan dit ziektebeeld lijdt. Voor mensen van boven de 85 jaar is de kans op dementie meer dan 30%. Door de toenemende vergrijzing van Nederland stijgt ook het aantal mensen met dementie. Bovendien is er sprake van een dubbele vergrijzing. Dat wil zeggen dat het aantal oudere ouderen (75-plussers) sneller stijgt dan het totale aantal ouderen. Zoals in grafiek 1 hieronder is te zien, groeit de komende jaren het aantal mensen met dementie van ruim 193.000 in 2005 naar ruim 319.000 in 2030. Dat is een toename van 65% in 25 jaar. Het aantal mensen met dementie is berekend met het dementieprognose model dat door TNO Kwaliteit van Leven is ontwikkeld in opdracht van Alzheimer Nederland.

Grafiek 1. Groei aantal mensen met dementie 2005 - 2030
(Bron: Wonen met dementie, 2006)

Tussen de verschillende provincies zijn grote verschillen in absolute groei te zien, zoals uit onderstaande staafdiagram in grafiek 2 blijkt. De minste groei is te verwachten in de provincie Zuid-Holland, de sterkste groei vindt plaats in de provincie Noord-Brabant. De meest opvallende groei (170%) vindt plaats in Flevoland. Dit hangt samen met de groeifunctie op het gebied van wonen en werken, die deze provincie in Nederland vervult.

Grafiek 2. Procentuele groei aantal mensen met dementie 2005-2030
(Bron: Wonen met Dementie, 2006)

Prognoses voor de gemeente Anna Paulowna

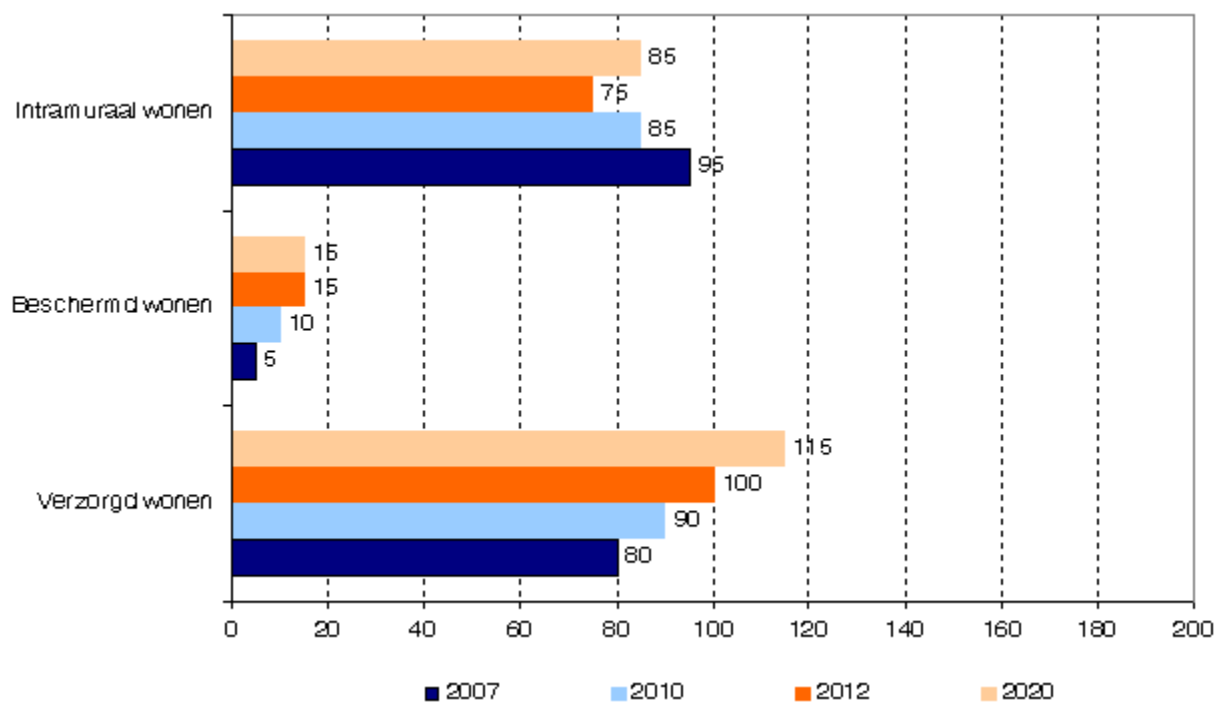
Gezien de leeftijdssamenstelling en bevolkingsgroei van de Gemeente Anna Paulowna zal de groep ouderen ook hier de komende jaren enorm toenemen. Volgens schattingen van de gemeente zal het aantal vijftigplussers in 2015 met 44 procent zijn gestegen. De gemeente houdt hier rekening mee, door bijvoorbeeld passende woningen te bouwen. Verder gaat de gemeente samen met lokale zorginstellingen de mogelijkheden na om het zorgaanbod aan zelfstandig wonende ouderen zo goed mogelijk op hun behoeften af te stemmen. Daarnaast worden particuliere initiatieven op het gebied van kleinschalige woonvormen positief ontvangen.

Binnen de gemeente Anna Paulowna is Stichting Samen de voornaamste aanbieder op het gebied van ouderenzorg.

De stichting Samen heeft onder andere een verzorgingshuis gerealiseerd in Anna Paulowna, in de kern Wieringerwaard, voor ouderen met een intensieve verzorgingsvraag waaronder een kleine groep met psychogeriatrische zorgvragen (PG). Daarnaast biedt zij ondersteuning aan zelfstandig wonende ouderen vanuit een wijksteunpunt in de kern Anna Paulowna, woon-zorgcomplex de Carrousel in Breezand en biedt passende zorg aan in zogenoemde aanleunwoningen bij het verzorgingshuis Molenweid in Wieringerwaard.

Dit is echter bij lange na niet toereikend, gezien de prognoses. Inwoners van Anna Paulowna zijn nu grotendeels aangewezen op de verpleeg- en verzorgingshuizen in Den Helder, Schagen en Noord Kennemerland als de zorgvraag intensiever wordt.

Dit is geen wenselijke ontwikkeling, zeker gezien de groei van de vergrijzing en specifiek van het aantal ouderen met dementie. Gestreefd wordt naar het aanbieden van kleinschalige woonzorg arrangementen in de omgeving waar de inwoners lange tijd hebben gewoond en hun sociale netwerk hebben opgebouwd. In de Lokale Woonvisie (december 2008) wordt onder andere zichtbaar gemaakt hoe de vraag naar wonen en zorg zich ontwikkeld tot en met 2020. Zie de grafiek hieronder.

Grafiek 3. Gemeente Anna Paulowna. Vraag naar wonen en zorg, afgerond op vijftallen
 * exclusief ziekenbedden en tijdelijke opvang (Bron: Aedes / Actiz. Bewerking Companen)

Deze prognose wordt ook bekrachtigd door het regionale woningmarktonderzoek van Companen, deelrapportage Anna Paulowna, januari 2009.